

ሓበሬታ ብዛዕባ እቲ ኣብ ኣይድቪቭ ኣብ ዚርከብ መውዓል ሕጻናት ዚኸፈል ክፍሊት

መጠን ክፍሊት

እቶም ኣብ ሓደ ኻብቲ ኣብ ኤድቪቭ ዚርከብ መውዓል ሕጻናት ናይ ምሉእ ግዜ ቦታ ዘለዎም ቁልዑ፡ ኣብ ወወርሒ መንግስቲ ዝወሰኖ ዝለዓለ ገምጋም መጠን ክፍሊት እዮም ዝኸፍሉ። እዚ ሕጂ ዘሎ ገምጋም መጠን ክፍሊት ኣብ ውብ ሳይት ኮሙኒኪካብ ይከኣል እዩ። ናይ ሓምለ ኣይክፈልን እዩ።

ኣብ መውዓል ሕጻናት ናይ ምሉእ ግዜ ቦታ ምህላው ክብሃል ከሎ፡ ኣብ ሰሙን 41 ሰዓት ወይ ካብኡ ንላዕሊ ናይ ምጽናሕ ማለት እዩ።

እቲ ሕጻን ካብዚ ናይ መውዓል ሕጻናት ናይ ምሉእ ግዜ ቦታ ዚውሕድ ዝጸንሕ እንተ ኹይኑ፡ እቲ ዋጋ ቦቲ ወናነ እቲ መውዓል ሕጻናት እዩ ዝውሰን።

ዋጋ እቲ ኣብ ወወርሒ ዚወጽእ ናይ ምግብ ወጻኢታት እውን ወናነ እቲ መውዓል ሕጻናት እዩ ዝውሰን።

ብዛዕባ ናይ ዋጋ ምትዕርራይ

ኣብ ኣታዊኻ ዝምስረት ናይ ክፍሊት ምንካይ

መመልከኩቲ ከተእቱ ኸለኻ፡ ነቲ ወለዲ ንመውዓል ሕጻናት እቲ ቈልዓ ዝኸፍልዎ ካብ ጠቕላላ ኣታዊ እታ ስድራቤት ልዕሊ ሽዱሽተ ሚእታዊት ምእንቲ ኸይከውን በዚ ዝስዕብ መሰረት ምንካይ ይግበር እዩ፡-

ሀ) እቲ ወለዲ ኣብ ዓመት ንመውዓል ሕጻናት ዝኸፍልዎ ኸፍሊት ካብ ናይ ዓሚ ጠቕላላ ኣታዊኦም ልዕሊ ሽዱሽተ ሚእታዊት እንተ ኹይኑ፡ ወይ ከኣ

ለ) ኣብዚ ዓመት እዚ ኣታዊ እቶም ስድራቤት ብቐጻሊ ይንኪ ስለ ዘሎ፡ እቲ ወለዲ ኣብ ዓመት ንሓደ መውዓል ሕጻናት ዝኸፍልዎ ኸፍሊት ካብ ጠቕላላ ኣታዊኦም ልዕሊ ሽዱሽተ ሚእታዊት ዝኸውን እንተ ኹይኑ።

ገለ ኻብቲ ኣታዊ ሓንቲ ስድራቤት ክንከየሉ ዝኸእል ምኽንያት፡ ሞት መጻምድቲ፡ ፍትሕ፡ ካብ ስራሕ እትረኽቦ ኣታዊ ምስኣን ከም ኣብነት ክጥቀስ ይከኣል እዩ። ስለዚ፡ ኣታዊኻ ስለምንታይ ከም ዝነከየ ብምጥቃስ ናብ ኮሙኒ መመልከቲ ወረቐት ከተእቱ ትኸእል ኢኻ። እቲ ኮሙኒ ኸኣ ንኹነታትካ ኣብ ግምት ብምእታው እቲ ናይ ኣታዊኻ ምንካይ ቀጻሊ እንተ ኹይኑ ይግምግም።

ሓው/ሓብቲ ስለ ዘሎካ ዝግበር ናይ ዋጋ ምትዕርራይ

እቲ 2ይ ሕጻን፡ ድሮ ኣብ መውዓል ሕጻናት ዝሓተወ ሓው ወይ ሓብቲ እንተልይዎ፡ እቲ ካልኣይ ሕጻን መውዓል ሕጻናት ክጅምር ከሎ 30 ሚእታዊት ናይ ዋጋ ምንካይ ይግበረሉ። እቶም ስድራቤት፡ ምስቶም ክልተ ኣሕዋቱ መውዓል ሕጻናት ዝጅምር 3ይ ሕጻን እንተልይዎም ከኣ፡ ነቲ ሳልሳይ ሕጻን 50 ሚእታዊት ናይ ዋጋ ምንካይ ይግበረሉ። እቲ ናይ ዋጋ ምንካይ፡ ነቶም ኣይድቪቭ ኣብ ዝርከባ እተፈላለያ መውዓል ሕጻናት ዝመሃሩ ኣሕዋትን ኣሓትን እውን ይጻዕ እዩ። እቲ ናይ ክፍሊት ምትዕርራይ ነቶም ብቐዋምነት ብሓንሳብ ዝነበሩ ሕጻናት እዩ ዚምልከት።

ኣብ ሓንቲ ቤት ብቐዋምነት ብሓንሳብ ዝነበሩ ሕጻናት ዝብሃሉ፡ እቶም ኣብ ሃገራዊ መዝገብ ህዝቢ ኣድራሻእም ኣብ ሓደ ቤት እተመዝገቡ እዩ። ኣሕዋት ዝብሃሉ ኸኣ፡ ሓደ ኣቦን ኣደን ዘለውዎም፡ ወይ ከኣ ብኣቦ ወይ ብኣደ ዝዛመዱ እዮም። ደቂ ሰይቲ ኣቦ ወይ ሰብኣይ ኣደ ኣብዚ ኣይቀጻጽን እዮም። እቶም ቁልዑ ዝረዓሙ (ንኸልእ ውላድ ከም ውላደም ገይሮም ብሕጋዊ መገዲ ዘዕብዩ) ወለዲ እውን ካልእ ኮነታት ዘማልእኡ እንተ ኹይኖም ነዚ ናይ ዋጋ ምንካይ መሰል ይረኽቡ እዮም።

ኣብ ዕድመ ሕጻንን ናይ ወለዲ ኣታውን መሰረት ዝገበረ ናጻ ናይ መውዓል ሕጻናት ሰዓታት

ንኹሎም እቶም ካብ 1 ነሓስ ኣትሒዞም ክልተ ዓመት ዝገበሩ ሕጻናት ክሳብ ስሩዕ ትምህርቲ ዝጅምሩ ኣብ ሰሙን ናይ 20 ሰዓት ወለዲ ዘይከፍሉሉ ናይ መውዓል ሕጻናት ቦታ ክወሃቦም ይኸእል እዩ። እዚኣቶም ግን ነዚ ዝስዕብ ረጃሒ ከማልኡ ኣለዎም፡-

ሀ) ናይ ዝሓለፈ ዓመት ዓመታዊ ኣታዊ እቶም ወለዲ ካብቲ መንግስቲ ዘውጽኦ ደረት ዝወሓደ እንተ ኹይኑ፡ ወይ ከኣ

ለ) ኣብዚ ዓመት እዚ ኣታዊ እቶም ስድራቤት ብቐጻሊ ይንኪ ስለ ዘሎ፡ ዓመታዊ ኣታዊ እቶም ወለዲ ካብቲ መንግስቲ ዘውጽኦ ደረት ዝወሓደ ክኸውን እንተ ኹይኑ።

ምስ እተፈላለዩ ናይ ዋጋ ምትዕራይ ሜላታት ዝተሓሳዘ መሰናድዎታት

እቲ ሓው/ሓብቲ ስለ ዘሎካ ዝግበር ናይ ዋጋ ምትዕራይ ብኡብኡ እዩ ዝግበር።

ሓንቲ ስድራ ቤት ናይ ወለዲ ክፍሊት ንምንካይን ናጻ ናይ መውዓል ሕጻናት ሰዓታት ንምርካብን ናብ ኮሙነ ኣመልኪታ ኸትሓትት ትኸእል እያ። እቲ ናይ መመልከቲ ችግሩ ቅድሚ 1 ነሓስ እንተ ተላኪኹ፡ እቲ ኮሙነ ዝገበሮ ውሳኔ ኻብ 1 ነሓስ ኣትሒዙ ኸሳዕ መወዳእታ ዓመት ናይ መውዓል ሕጻናት እዩ ዝውዕል። ድሕሪ 1 ነሓስ ኣመልኪትካ እንተ ኹንካ፡ እቲ ውሳኔ ኻብታ መመልከቲ ወረቐት ዘእተኻላ ቐዳመይቲ ወርሒ ኣትሒዙ ኸሳዕ መወዳእታ ዓመት ሕጻናት እዩ ዝውዕል።

ሰብ ሓዳርን ብሓዳ ከም ዝኹኑ እተመዘገቡ መናብርትን ከም ስድራ ቤት ጌርካ እዮም ዚርእዩ። መናብርቲ ዝብሃሉ፡ ልዕሊ 18 ዓመት ዝዕድሚኦም ክልተ ዘይተመርጸዉ ሰባት ብሓባር ዝነበሩ፡ ን12 ኹብዘን ዝሓለፉ 18 ኣዋርሕ ኮኣ ከም ሓዳር ኣብ ዝኣመሰለ ርክብ መስሪቶም ዝነበሩ እንተ ኹይኖም ወይ ከኣ ብሓባር ውሉዳት እንተ ወሊዶም እዩ። እቲ ኣመልካቲ ሓባራዊ ውሉድ ዘይብሉ መናብርቲ እንተ ኹይኑ፡ እቲ ኣመልካትቲ ነዚ ኺገልጹ ኣለዎ።

ወለዲ ሓደ ቐልዓ ተፈላልዮም ዝነበሩ እንተ ኹይኖም፡ እቲ ቐልዓ ግን ምስ ክልቲኦም ወለዲ ብቐጻምነት ዚነበር እንተ ኹይኑ፡ እቲ ወለዲ ዝኸፍልዎ ናይ መውዓል ሕጻናት ክፍሊት እቲ ሕጻን ኣብ ሃገራዊ መዝገብ ህዝቢ ኣብ እተመዘገበሉ ኣድራሻ እዩ መሰረት ዝገብር።

ብሕጊ ኣታዊ ሓንቲ ስድራቤት ዝብሃል፡ ብመሰረት ኣብ ናይ ሕጊ ግብሪ ምዕራፍ 12 ተጠቐሱ ዘሎ ሕጊ ናይ ስድራቤት ጠቐላላ ብሕታዊ ኣታዊ ዝብሃልን ቀርጽ ዝኸፈሎ ናይ ካፒታል ኣታውን እዩ።

ኮሙነ ነቲ መመልከቲ ዝምርምረሉ መገዲ

እቲ መመልከቲ ናብቲ እቲ ቐልዓ ኣብ ሃገራዊ መዝገብ ህዝቢ እተመዘገበሉ ኮሙነ እዩ ዝለኣኸ።

እቲ ኮሙነ ነቲ ናይ ወለዲ ክፍሊት ንምንካይን ወለዲ ዘይክፍሉሉ ናይ መውዓል ሕጻናት ቦታ ንምርካብን ዝኣቱ መመልከቲ ክምርምር ዝኸእሎ ኩሉ ሓበሬታ ኸረከብ ኣለዎ። እቲ ኮሙነ ስም ናይቲ ዝሕተተሉ ዘሎ ሕጻን ከምኡውን ስማት ናይቶም ኣብቲ እቲ ቐልዓ ኣብ ሃገራዊ መዝገብ ህዝቢ እተመዘገበሉ ኣድራሻ ዝነበሩ ሰባትን ክረከብ ኣለዎ። ዓንቀጽ 3d ሕጡብ ጽሑፍ ክልተ ርኣ።

እቲ ኮሙነ ብሕጊ ምስጢራውነት ክይተዓግተ፡ ነቲ ናይ መወዳእታ ውሳኔ ንምግባር መሰረት ዝሕግዞ እታ ስድራቤት ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ዝረኸበቶ ኣታዊ ዝገልጽ ጸብጻብ ካብ ሰበ-ሰልጣን ግብሪ ክረከብ ይኸእል እዩ። ብመሰረት ሕጊ ምምሕዳር ግብሪ ዓንቀጽ 3-3a።

እቲ ናይ ክፍሊት ምንካይ መመልከቲ ነቲ እቲ ሕጻን ኣብ ኮሙነ ኣብ ዝርከብ ናይ ሕጻናት ቦታ ንዝህልዎ ምሉእ ጸንሒት ዝምልከት እንተ ኹይኑ፡ እቲ ኮሙነ ከምቲ ኣብ ሳዕሊ እተጠቐሰ ሓበሬታ ክረከብ ከምኡውን እቲ ቐልዓ ኣብ መውዓል ሕጻናት ክሳዕ ዘሎ ናይ ክፍሊት ምትዕራይ ክግበረሉ ሓድሽ ውሳኔ ኸገብር ይኸእል እዩ።

ብዛዕባ ሃብትን ኣታውን እታ ስድራቤት ዝገልጽ ስነድ ካብ ሰበ ሰልጣን ግብሪ ክርከብ እንተ ዘይተኻኢሉ፡ በዚ ምክንያት እዚ ድማ እቲ ኮሙነ ቅድሚ 1 ነሓስ ውሳኔ ኸህብ እንተ ዘይክኢሉ፡ እቲ ኮሙነ ነቲ ኣመልካቲ ናይ ዝሓለፈ ዓመት ናይ ግብሪ ወረቐት፡ ግብሪ ናይ ዝኸፈሎ ካፒታል ወረቐት፡ ናይ ውልቃዊ ኣታዊ ወረቐት ከምጽእ ኪሓትቶ እዩ።

ቐልዑ ኣብ ናይ ኮሙነ ዘይኮነ መውዓል ሕጻናት ዝኹዱ እንተድኣ ኹይኖም፡ እቲ ኮሙነ ብምክንያት ነቲ ቐልዓ ዝግበረሉ ናይ ክፍሊት ምንካይ ንዝህሉ ጉድለት ንወናኒ እቲ መውዓል ሕጻናት ክኸፍሎ እዩ። ቅዳሕ እቲ ውሳኔ ናብቲ ናይ ዋጋ ምንካይ ዘለዎ ፋክቲራ ዝለኣኸ መውዓል ሕጻናት ክለኣኸ እዩ።

ብዛዕባ እቲ እተገብረ ውሳኔ ናብ ኮሙነ ይግባይ ከተቐርብ ትኸእል ኢኻ። እቲ ይግባይካ ኸኣ ብመሰረት እዋናዊ ሕጊ ህዝባዊ ምምሕዳር ክርእ እዩ። እቲ ይግባይካ ቡቲ ናይ ኮሙነ ይግባይ ዚሰምዕ ቦርድ እዩ ዝርኣ።